

10 ani de administrație- Sântana- un oraș dinamic!

De vorbă cu primarul Daniel Tomuța

Primar
Daniel Tomuța

- Domnule primar, la sfârșitul lunii iunie s-au împlinit 10 ani de când sunteți la conducerea orașului. Cum îi caracterizați, în câteva cuvinte?

- Au trecut repede, dar rămân o perioadă cu realizări frumoase pentru oraș. Ca primar mă simt într-o continuă competiție cu timpul, mi se pare că oricât de multe reușim să facem, tot mai rămân obiective importante care așteaptă să fie realizate.

- Ce vă mulțumește cel mai mult dintre aceste realizări. Aveți o ierarhie personală?

- Personal mă bucur pentru orice realizare care aduce bucurie sau mulțumire cetățenilor. De aceea e greu de făcut o ierarhie. Unii s-au bucurat mai mult pentru asfaltarea străzilor, alții pentru

pista de biciclete. Cei care așteaptă o locuință vor aprecia cel mai mult faptul că se construiesc trei blocuri, iar cei care iubesc sportul se bucură de noile baze sportive, și în final, cu toții beneficiem de avantajele sistemului de canalizare, de parcuri sau de infrastructura școlară. Și, să nu uit, implementarea serviciului de salubritate este un mare câștig pentru oraș.

- Dacă dăm timpul înapoi, ați reușit să faceți ce v-ați propus în urmă cu 10 ani?

- Fără falsă modestie, în cea mai mare parte da. Sunt și obiective pentru care ne-am zbatut să le rezolvăm și nu am reușit, la fel cum sunt altele pe care le-am realizat exploatand oportunități oferite prin diverse programe de finanțare. Și cred că acest lucru este foarte important, faptul că funcționăm profesionist și chiar dacă pierdem o bătălie, important este să le câștigăm pe celelalte.

- Cum este orașul după 10 ani de administrație liberă?

- Este un oraș viu, în continuă dezvoltare. În acest moment sunt simultan în lucru cele mai multe șantiere din

acești 10 ani. Se lucrează la dezvoltarea infrastructurii pentru locuințe, educație, sport, cultură, agrement, infrastructura de transport, canalizare și, nu în ultimul rând, se duce o muncă continuă, nevăzută, care durează ani de zile, pentru pregătirea unor noi proiecte importante pentru oraș.

- Se putea mai mult?

- Poate, dar se putea și mai puțin. Sântana are rezultate frumoase. Trebuie să fim mândri de realizările noastre și să muncim în continuare.

- Cum vedeți acum munca în administrație?

- Dacă te implici, administrația publică este foarte solicitantă. Problemele de rezolvat sunt multe și oamenii nu au răbdare. Pe de o parte este de înțeles, cu toții am așteptat prea mult pentru creșterea calității mediului de viață, pentru a avea o țară așa cum vedem în occident. Pe de altă parte nu trebuie să uităm de unde am pornit.

- În final, ce vă doriți domnule primar?

- În primul rând sănătate, apoi cât mai multe reușite atât pe plan personal cât și administrativ.

Proiecte noi câștigate prin programul Anghel Saligny
6,7 milioane de lei pentru Extindere rețea de alimentare cu apă în Sântana și Caporal Alexa
25 milioane de lei pentru Modernizare infrastructură rutieră și pietonală în zonele centrale din Sântana

Lucrări de asfaltare și sens giratoriu amenajat

șă fie finalizate marcajele rutiere, să se monteze indicatoarele și să se remedieze anumite zone cu probleme. În acest moment circulația este deschisă, dar în condiții de șantier, astfel, rugăm șoferii să acorde o atenție sporită!

În data de, 18.08.2022, a fost finalizată turnarea stratului de uzură pe str. Cloșca colț cu M. Viteazu și în noul sens giratoriu, astfel, investiția ajungând la gradul de finalizare de 80%.

Totodată, au fost finalizate șanțurile, rigolele și bordurile carosabile urmând ca în următoarea perioadă

Primăria
Orașului Sântana

Lucrări de canalizare - str. Ana Ipătescu -

Au început lucrările la canalizarea de pe str. Ana Ipătescu.

Momentan s-a realizat rețeaua stradală, care v-a avea 156 de metri lungime cu 5 cămine colectoare. Primăria Orașului Sântana, va realiza lucrarea până în fața casei cetățenilor urmând ca aceștia să-și facă legătură din fața casei până la instalația interioară.

Primăria Orașului Sântana

Locuințe sociale- ANL

Lucrările de construcție a celor trei blocuri cu destinație de locuințe sociale sunt în plină desfășurare. La două dintre ele au fost ridicate zidurile până la primul nivel și ur-

mează turnarea planșeului, iar la blocul al treilea a fost turnată placa peste fundație și se ridică zidurile de la parter.

Primăria
Orașului Sântana

Pictura Bizantină

Iconografia ortodoxă este o artă liturgică, bisericească, profund teologică pentru că face vizibilă, prin imagini și culori, învățătura de credință a Bisericii Ortodoxe privind Persoana, viața și lucrarea Mântuitorului Iisus Hristos, viața și lucrarea Maicii Domnului, precum și viețile sfinților lui Dumnezeu din toate timpurile. După cum Sfânta Scriptură arată, prin cuvinte, lucrarea mântuitoare a lui Dumnezeu în istorie, tot așa iconografia ortodoxă arată, prin imagini și culori, aceeași lucrare mântuitoare a lui Dumnezeu în istorie, prin sfinții Săi.

Iconografia ortodoxă este teologie în imagini și culori, iar adevărul acesta îl înțelegem îndeosebi dacă privim icoanele sărbătorilor liturgice și cugetăm la înțelesurile profunde ale imaginilor înfățișate în ele, adică oameni și evenimente în legătură de credință și rugăciune cu lumina Împărăției Preasfintei Treimi. Din această perspectivă, arta icoanei și a picturii murale ortodoxe nu este o artă naturalistă, care copiază natura, ci arta realităților transfigurată de lumina sau harul Împărăției Cerurilor. Urmând principiile acestei arte sacre sau liturgice ortodoxe, iconarul sau pictorul bisericesc reprezintă personaje, locuri sfinte și peisaje, pe care le recunoaștem că au trăit ori s-au manifestat în realitatea istorică, dar care sunt prezentate ca având anumite trăsături specifice relației harice a istoriei umane cu Împărăția Cerurilor. Ele sunt o realitate transfigurată sau transparentă, îndreptată spre un mod nou de existență, și anume spre existența eternă pascală, spre existența sufletului și a trupului în lumina Învierii lui Hristos care umple „cerul și pământul și cele de sub pământ”, cum se spune în slujba Învierii din noaptea Sfințelor Paști, această lumină fiind scopul ultim al creației și slava sfințeniei.

Întrucât, pentru Ortodoxie, icoana și pictu-

ra bisericească sunt o artă proprie și specifică Bisericii, Biserica, prin lucrarea pictorilor bisericești consacrați sau recunoscuți de ea, se exprimă ca fiind Biserica mărturisitoare în fiecare icoană și pictură bisericească dacă acestea reflectă cu fidelitate credința ortodoxă și se înscriu în tradiția vie a chipurilor sfinților rugători, a căror viață este descrisă în sinaxarele Bisericii și în cărțile ei liturgice.

Prin urmare, icoanele și pictura bisericii sunt veșmântul vizual al spațiului liturgic, sunt parte a vieții liturgice, iar acele icoane care se află în afara lăcașelor de cult, în case, în școli sau alte instituții prelungesc prezența harică a lui Hristos din Biserică în lume și stabilesc o legătură tainică între „Casa Domnului” și casa omului. Fiecare icoană, indiferent de subiectul ei, face vizibilă taina iubirii smerite și preaslăvite a lui Hristos „Cel Unul Sfânt”, Cel răstignit, înviat și înălțat întru slavă. De aceea, zugravii de icoane și de fresce trebuie să fie persoane capabile să transmită, prin lucrarea lor duhovnicească și artistică, această taină a luminii, păcii și bucuriei pascale ale lui Hristos. Pictorii bisericești nu sunt simpli artiști sau meșteșugari, cunoscători ai unor tehnici artistice, înzestrați cu mai mult sau mai puțin talent. Ei sunt mai mult decât simpli ilustratori ai unor istorii, evenimente ori vieți de sfinți, și anume ei sunt vestitori ai luminii, păcii și bucuriei sau ai slavei Împărăției Cerurilor.

Preot Adrian Crainic

Pubela galbenă

**Implică-te și colectează
deșeurile corect și responsabil!**

Sacul galben

HÂRTIE, CARTON, METAL ȘI PLASTIC

DA: reviste, ziare, maculatură, plicuri, cutii, fotografii, cofraje pentru ouă, cutii de pizza, cutii de carton de băuturi (tetrapack), bidoane și cutii din plastic, folie de plastic sau aluminiu, pungii din plastic, ambalaje de protecție din plastic, doze de băuturi, cutii de conserve, flacoane de șampon/detergent;

NU: hârtie și carton ce conțin reziduuri de mâncare, hârtie și servetele folosite în bucătărie, polistiren din construcții, cutii/bidoane cu resturi de vopsea, diluanți sau alte substanțe chimice periculoase. deseuri medicale.

Știați că... Școala din Comlăuș la 200 de ani

În anul școlar 1960-1961, școala cu predare în limba germană se unifică cu școala română. Noua unitate școlară va cuprinde peste 1000 de elevi repartizați în 18 clase de ciclul I și 10 clase la ciclul II. Orele erau de 45 de minute, iar pauzele de 10 minute. Procesul de învățământ se desfășura în opt clădiri situate pe o rază de aproximativ 1 km.

În anul 1961 are loc generalizarea învățământului de 8 ani, iar în anul 1968 se generalizează învățământul obligatoriu de 10 ani

Între 1968-1971 pe locul fostei primării din Comlăuș, se construiește actualul sediu al școlii gimnaziale de pe strada 1 Decembrie. Conform profesorului Victor Lungavel, directorul adjunct din acea perioadă, s-au construit de fapt două școli legate prin holul de la intrare. Pe perioada lucrărilor direcțiunea s-a mutat în sala de sport, iar cursurile se țineau la Cioranu, la Fânar și la Kapes. „Mai greu le-a fost profesorilor să fugă de la o clădire la alta” (Victor Lungavel). La construcția noului sediu al școlii s-au remarcat și unii dintre părinții direct interesați de viitorul copiilor lor: Zămbrean Petru, Frank Andrei, Tulcan Florian, elevi ai școlii: Bălan Stelian, Mișcoi Cornel și cadre didactice: Lungavel Victor, Crișan Gheorghe, Scherer Ludovic, Popa Savu, Galea Pavel.

La sfârșitul anului 1971 au fost date în folosință 17 săli de clasă, 2 laboratoare și toate anexele necesare pentru o școală modernă. Baza materială a școlii va fi îmbogățită atât prin sprijinul C.A.P.-ului din Comlăuș, cât și prin grija Inspectoratului Școlar Arad. Sălile de clasă, laboratoarele, biblioteca și birourile au fost dotate cu materiale noi și moderne pentru acea vreme. Tot atunci este încheiată o convenție de sprijin între școală și C.A.P.-ul din Comlăuș. Toate acestea au creat copiilor din Comlăuș posibilitatea să ia contact cu noutățile vremii în materie de educație. Lecțiile de fizică și chimie precum și lecțiile altor discipline se vor desfășura în cabinete de specialitate dotate la standardele timpului.

În 1971 s-a desființat clasa a IX-a.

În 19 noiembrie 1972, la căminul cultural din Comlăuș, s-au sărbătorit 200 de ani de la înființarea școlii din Comlăuș. Școlile de pe raza orașului au luat ființă în 1751 în Sântana, în 1772 în Comlăuș și în 1779 în satul Cherechi.

La ceas aniversar școala Generală Nr. 2 funcționa cu următoarele cadre didactice:

Profesori:

Popa Savu - profesor - Director, Scherer Ludovic - învățător- director adjunct, Fleter Mihai - profesor-director adjunct, Lungavel Victor, Borozan Iosif, Galea Pavel, Codreanu Minerva, Fleter Maria, Cheversan Gheorghe, Kappesz Anton, Zărna Doina, Cioară Speranța, Crișan Gheorghe, Bătrân Gheorghe, Aufmuth Carol, Reinholtz Ioan, Ittu Angela, Nan Ecaterina, Dărăban Ana, Weckerle Regina, Holzinger Elsa.

Învățători: Borozan Livia, Lungavel Angela, Petrișor Florica, Galea Petra, Redes Maria, Palfi Maria, Mladin Maria, Eisele Terezia, Crișan Monica, Costin Barbara, Muranny Barbara, Klepp Ecaterina.

Prof Gligor Cornel

SĂNTĂNEANUL
Ziar local al orașului Sântana

www.primariasantana.ro
www.facebook.com/primariasantana
E-mail: contact@primariasantana.ro
Tel: 0357- 100-074
Fax: 0357- 100-075

Coordonatori:
Primar Daniel Sorin Tomuța
Viceprimar Dinorel Ioan Musca
Cons. Cab. Primar Dulhaz Lorena
Tehnoredactare Cătălin Purice

Editat de:
SC Confianza SRL

Tipărit la:
SC Gutenberg SA

Moții din Crișana

Crișana, satul înghițit de ape

O bisericuță de lemn, cimitirul și câteva suflete au rămas în satul de munte din Hunedoara. Chiar dacă unii nu au locuit niciodată acolo, gândurile celor dezrădăcinați se îndreaptă mereu spre locurile în care au viețuit strămoșii lor. Locuri de unde traiul greu și autoritățile i-au mutat mai la vale, în câmpia Aradului. Au fost peste 100 de familii mutate din satul Tomnatec aparținător comunei Bulzești, din județul vecin, Hunedoara.

„Să scriem, pentru ca să nu se uite” îmi spune cu emoție în glas urmașul unui locuitor din Tomnatec, strămutat în părțile Aradului. Trebuie să scriem, pentru că scrisul învinge vremea.

Nefericitul amplasament

Moții hunedoreni se obișnuiseră cu greul. Pământul din zona de munte nu este atât de roditor ca cel de la câmpie. Prunele și cireșele erau culese și mai apoi vândute sau schimbate pe cereale.

Autoritățile vremii, din motive numai de ele știute au hotărât să îi mute pe locuitorii din satul Tomnatec, în județul Arad, lângă Iermata Neagră. Acest lucru s-a întâmplat în mai multe etape începând cu anul 1926. Locul ales pentru sat a fost din păcate unul jos, așezat între păduri, Crișul Negru și Crișul Alb.

Numele localității care a ajuns la 124 de numere va fi Crișana. Alături de familiile de moți au locuit în satul Crișana și câteva familii mutate din satul Dud.

Trei nume de familie erau predominante în noua localitate: Toma, Draia și Pîrva.

Potopul

În primăvara anului 1966, inundațiile vor șterge de pe fața pământului satul Crișana. Nu au fost victime omenești, doar pagube materiale. Oamenii au fost evacuați la timp din fața potopului. Cu toate că a trecut atât amar de vreme de atunci, cei de azi care au trăit acele momente dramatice nu le-au uitat.

Fiecare detaliu este rememorat ca și cum totul s-ar fi întâmplat ieri. „Nu-i da Doamne, omului, cât poate duce”, spune o veche vorbă valabilă și în cazul acestor vitregii ai sorții.

Clopotul bisericii și comunitatea

„De apă aici ați scăpat, numai focul poate să vă mai mistuie casele!” le-a spus năpăstuiților un activist de partid.

Erau credincioși moții din Tomnatec. Clopotul bisericii pe care l-au avut în satul înghițit de ape l-au adus la Sântana și a fost așezat în noua biserică construită de cei năpăstuiți. Dumnezeu îi salvase și i-a așezat într-o câmpie mănoasă. Cărămizi din vechiul Cămin Cultural din Crișana au fost aduse, fiind întrebuințate la construcția unui nou Cămin Cultural în Sântana.

Și astăzi, urmașii moților din Tomnatic stau în Sântana, după ce prima locație în care au fost așezați, Crișana, a fost distrusă de ape.

Sântana a devenit pentru ei noua casă. Terenul pe care l-au primit și unde și-au ridicat gospodăriile se află situat în Sântana, la ieșirea spre Caporal Alexa și Pâncota. Frumoasele case sunt înșirate de-a lungul a patru străzi, biserica se află în mijlocul acestui cartier.

Trecutul

Deși acum, în sfârșit, sunt bine, gândul lor se îndreaptă spre rădăcinile lor. Un fir nevăzut îi leagă pe urmașii moților din Tomnatec laolaltă pentru totdeauna. Poate legătura asta este și mai puternică datorită încercărilor prin care au trecut și a zădărniciilor zile de „ieri”.

Într-o zi însorită de duminică am poposit la Sântana, în casa familiei Toma. Frații Florin și Vasile Toma mi-au povestit istoria acestor familii de moți. Mama acestora, prezentă la discuție aducea la lumină informații noi.

Drumul omului în căutarea bunăstării se dovedește de multe ori a fi unul foarte lung. Bunicul familiei Toma, Nicolae Toma s-a născut la

Tomnatec în anul 1875. În tinerețe a mers în America pentru a câștiga bani. Reușește să adune o importantă sumă de bani și își construiește în Crișana o casă frumoasă. Din păcate apele i-au înghițit agoniseala de-o viață. Este nevoit să se mute cu toți ai lui la Sântana. Aici va muri, la venerabila vârstă de 94 de ani.

Călătoria

Într-o altă zi, am pornit însoțit de Toma Toader, Ene Constantin și Toma Florin spre locul în care a fost amplasat satul Crișana. Am simțit din partea însoțitorilor mei dorința de a revedea locurile în care au copilărit unii dintre ei și cimitirul în care sunt înmormântați strămoșii. Dacă la început satul a fost înghițit de ape, acum a fost rândul pământului să îngroape totul. Au mai rămas în picioare doar clădirea școlii și alta în care erau cazați inginerul și învățătorul satului, ambele aflate în stare de degradare.

O cale ferată cu ecartament îngust care făcea legătura între Oradea și Szeged, trecea pe lângă localitatea Crișana.

În Crișana era obiceiul ca lângă crucea din cimitir să fie plantat un prun. Acum o mulțime de pruni apără de brazdele plugului vechile mormintele și puținele cruci rămase în picioare. În urmă cu un deceniu, mai era în picioare crucea lui Toma Ioan, poreclit Bodoc. Pe aceasta era încrustată inscripția: „Fraților când am să mor/Pe mormânt, atunci să puneți/ Mândrul nostru tricolor!”

Tovarășii mei de drum își aminteau mai multe povești din sat. Vorbeau atât de entuziasmați despre sat încât acesta nu a dispărut nici-

odată. Străbunicii lor au fost plecați multă vreme în America unde au învățat limba engleză. De multe ori aceștia vorbeau engleza pentru ca comunității să nu înțeleagă cuvintele negative pe care le rosteau uneori contra regimului.

Din Moldova în Crișana

Ene Constantin și-a amintit de bunicul lui ajuns în Crișana din satul Cudalbi (județul Galați) mînat de seceta din 1947. Ene pleacă din Moldova pentru a cumpăra grâne din zona Aradului. Primul transport reușește să îl ducă cu trenul. Al doilea este însă confiscat de jandarmii de la Cluj, fiind acuzat pe nedrept de speculă. Necăjit peste măsură, acesta se întoarce la preotul din Crișana de la care cumpărase grânele pentru a cumpăra altele. Preotul îl convinge să rămână în sat pentru că era crescător de oi. Ene se va ocupa de oile satului care vor ajunge în număr de 800. Sătenii din Crișana se vor bucura de brânza făcută de Ene, care moștenise această îndeletnicire de la strămoșii lui de origine aromână, mari crescători de oi.

Pământul își cheamă oamenii înapoi...

Un ultim popas îl facem la un pâlcc de pruni crescuți în vatra vechiului sat înghițit de ape. Sunt un soi de prune galbene foarte dulci. Același soi de prune cresc și în Tomnatec, mă lămuresc tovarășii mei de drum.

Am plecat din Crișana fiecare cu gândurile noastre. Dar parcă cei care m-au însoțit ar fi dorit să mai rămână. Trecutul nu îi lăsa să plece...

Articol preluat de pe aradon.ro

Prof. Stoica Cristian

„Cartea este un ospăț al gândurilor la care oricine este poftit”

În fiecare an, devenind o tradiție, Biblioteca Orășenească „Ștefan Augustin Doinaș” își cinstește cititori fideli, cei care îi trec pragul, care prin plăcerea de a lectura caută o hrană spirituală, un refugiu în lumea cărților care ne salvează de urâtenii realității cotidiene.

Mircea Eliade spunea:

„Cetăm ca să trecem examene, ca să omorâm timpul sau cetim din profesiune. Lectura ar putea fi

un mijloc de alimentare spirituală continuă, nu numai un instrument de informație sau contemplație.

Într-o atmosferă plăcută doamna administrator Dobra Rodica, reprezentantului Primăriei Orașului Sântana, a înmănat premiile constând în diplome și cărți cititorilor fideli ai bibliotecii, mulțumind pe această cale primăriei pentru sprijinul financiar acordat.

„Cărțile pe care le citești când ești

tânăr rămân cu tine pentru totdeauna”- J.K.Rowling

Cei mai tineri cititori (clasele I-VIII) premiați în acest an sunt: **Bota Vlad Andrei, Farcaș David, Budișan Anisia-Mihaela, Miheț Daria, Serb Antonela Alexandra, Colompar Tabita, Covaci Samuel, Ilca Adelin și domnișoarele: Vanea Georgiana, Muntean Bianca Ioana, Bontan Alina Mihaela, Bodea Larisa Maria.**

Ceilalți premiați, îndragostiți de lectură, au fost **doamna profesoară de limba română Bonț Albina**, ceea ce a insuflat dragostea și pasiunea pentru lectură multor generații de copii, **d-na Lancea Dana Claudia**, o cititoare fidelă a bibliotecii, care de fiecare dată sugerează o carte nouă aparută și **domnul Constantea Filip**, de asemenea un cititor fidel al bibliotecii, care știe să aprecieze o carte bună.

Morgoș Marinela

SĂNTĂNEANUL

Kirchweih și Festival al portului tradițional la Sântana

După o pauză de 2 ani, am avut din nou bucuria de a sărbători în data de 31.07.2022, mult așteptatul Kirchweih și Festival al portului tradițional.

În acest an, a fost cel de-al 154-lea hram al bisericii romano-catolice din Sântana care poartă numele sfintei Ana.

Sâmbătă, alaiul băieților a plecat de la biserica romano-catolică din Comlăuș pentru a invita la eveniment oficialitățile și localnicii. La final, alaiul a poposit în curtea grădiniței unde s-a pregătit tradiționalul gulaș, moment așteptat de toată lumea pentru a se întâlni și povesti.

Duminică au participat 24 de pe-

rechi îmbrăcate în portul tradițional. Alaiul a fost condus spre biserică de Palcu-Socaciu Karina și Raab Lukas ca primă pereche, ei fiind câștigătorii buchetului de rozmarin din anul precedent. Au participat la sfânta liturghie din biserică, moment de bucurie cât și de tristețe, deoarece în ajunul sărbătorii am primit trista veste a decesului preotului parohiei.

În după amiaza zilei alaiul cu buchetele de rozmarin, frumos împodobite, au defilat pe străzile din oraș, ca mai apoi să ajungă în parcul Katharina Ackermann unde a avut loc dansul și licitarea buchetului de rozmarin. Anul acesta câștigătorii buchetului au fost Höniges Anna Yasmina și Raab Timo, care la rândul lor vor conduce în anul următor alaiul.

Pe această cale dorim să mulțumim tuturor celor care ne-au sprijinit, Primăria Sântana, Biserica romano-catolică, Liceul Tehnologic „Stefan Hell”, HOG Germania și Ministerul din Bayern Germania (Kulturwerk Banater Schwaben e. V aus Mitteln des Bayerischen Staatsministerium für Familie, Arbeit und Soziales), fără de care nu ar fi fost posibilă organizarea și desfășurarea acestui eveniment.

Socaciu Melita

Pregătirea costumului șvăbesc din Sântana

Am răspuns cu drag invitației doamnelor Terezia Honiges și Adelhaide Wild, de a participa la pregătirea costumelor tradiționale șvăbești din Sântana, pentru sărbătorile, Maibaum, Mariamädche și Kirchweih. Mai exact, am asistat la plisarea rochiilor, apretarea paciurului și a șorțului.

Mărturisesc că am rămas foarte impresionată de acest meșteșug, al portului de sărbătoare șvăbesc, unic în țară din câte am înțeles! Fustele se fac dintr-un material subțire, o pânză albă, lată de nouăzeci de centimetri, unde se folosesc între patru și cinci bucăți (lați), ca la final o fustă să aibă între trei și patru metri și douăzeci de centimetri, în funcție de mărimea fetei care o va purta. După ce se încheie părțile rochiei, la margine se pun „moși și babe” și când este gata plisată rochia se încheie.

Rochiile, ca să fie de un alb imaculat, se pun în apă și se „tratează” cu bicarbont, sare de lămâie, săpun de casă și detergenți și se fierb. Apoi se limpezesc în „apă cu albăstreală”, și se „înăspresc cu făină” și se calcă.

Ca să se verifice dacă pânza este bună pentru călcat, se scot fire se aprind și trebuie să rămână cenușă, să ardă firul tot și atunci se poate călca foarte bine.

Plisarea se face în felul următor, se pune un băț pe față, unul pe dos și tot așa până este plisată toată rochia.

După plisare se trag 3-5 rânduri de ață care fixează bine bețele, se umezesc cu apă cu zahăr și apret și stau o zi întregă așa.

După ce rochiile sunt gata plisate, se scot bețele și cu mare grijă se fac sul, se leagă și se pun în cufere sau cutii, să stea drept.

Pentru a se putea călca mai ușor șorțul, paciurul și rochiile, se adaugă în apret borax (care poate fi găsit în farmacie), iar călcătorul se freacă pe săpun de casă și așa alunecă mai ușor.

Inspector cultură, Rozalia Pașca

mori pe care noi o numim Heimat și în aceste zile ne simțim fericiți.

Fiecare pierdere în viață o apreciezi mai mult atunci când îți este cunoscută valoarea ei. Așa este și pierderea pe care noi o numim Heimat. Dorul meu de Heimat, de locurile natale, va rămâne pentru mine întotdeauna prezent pentru că este o parte a Banatului, a vastei câmpii panonice, cu câmpuri întinse de grâu și porumb, meleag de pustă, cu turme de oi și vite, frăgari și salcâmi, rândunici sub acoperișurile caselor, turnul dublu de la Comlăuș, frumosul parc cu Sfânta Treime și biserica de la Sântana. Orizont întins cât vezi cu ochii,

dar și curțile caselor unde crește vița de vie.

Anotimpurile anului sunt strâns unite cu oamenii și animalele lor, familiile și neamurile lor care se cunoșteau bine unii pe alții și se ajutau la nevoie. În această mare comunitate și-a găsit fiecare locul lui și a fost parte din această comunitate.

Am vorbit toți aceeași limbă, limba noastră maternă, cu un dialect specific. Și pentru că toate acestea sunt aproape pierdute, căutăm să le găsim din nou.

*Katharina Emeneth, Ingolstadt
Traducere Franz Wiesenmeyer*

De ce revenim de atâtea ori la Sântana ?

Și în acest an, ca și în cei trecuți, am decis să venim la Sântana, cu toate că verile aici sunt caniculare, cu două zile în care s-au depășit 40 de grade.

Care este motivul pentru care facem atât de des această călătorie? Pentru mulți mai mult de 1000 km. Care este secretul, magnetul, firul roșu care nu vrea să se rupă dintre emigranți și localitatea lor natală? Este oare sentimentalitate, dorul de Heimat (patrie, loc natal) locul de care te simți legat? Sau dorul după copilăria de mult trecut, casa părintească părăsită, locurile de joacă ale copilului de altădată? Sau dorul după miros și imagini cunoscute, emoții din tinerețe și amintiri, locuri neuitate?

Pentru multe sute de oameni cuvântul Sanktanna are un farmec și o atracție deosebită. Ca vrăjiti venim din toate colțurile Germaniei, Austriei dar și din alte țări, pentru că vrem să fim să fim iarăși pentru câteva zile împreună. Vrem să fim prezenți când melodiile fanfarei din Sântana se aud iar pe străzi. Și vrem să fim prezenți la alaiul perechilor în portul șvăbesc, alb-negru, din

Sântana, când pășesc pe străzile cunoscute de noi. Vrem să fim prezenți când oameni de pretutindeni se îmbrățișează și își împărtășesc bucuriile de revedere.

Slujba religioasă din duminica de kirchweih face ca cei prezenți să simtă că este un mare moment de sărbătoare. Hainele de sărbătoare purtate sunt semn de emoție că această zi este deosebită pentru toți. Toți cântă cântecele sacrale cunoscute încă din copilărie, acompaniate de vechea orgă a bisericii, până la sfârșitul slujbei când sună clopotele. În această oră solemnă se combină prezentul cu trecutul și pentru scurt timp simțim momente magice care ne învâluie, aceste locuri, drumuri, melodii pe fețele credincioșilor.

Pierderea locurilor natale, numite de noi Heimat, este o pierdere foarte mare pentru care nu ne găsim liniștea nici după decenii, pentru că este de neînlocuit. Astfel, în noi, și-a făcut loc o mare lipsă sufletească și cât vom trăi vom încerca să înlocuim, cumva, acest gol sufletesc.

De fiecare dată când venim la Sântana primim pentru câteva zile fragmente de mare valoare a unei co-

Interviu cu MISS Sântana 2022

- Pentru început poți să ne spui câteva lucruri despre tine?

- Numele meu este Georgiana Iulia Borteș, am 16 ani, și sunt eleva la Licelul Ștefan Hell din Sântana.

Provin dintr-o familie frumoasă, simplă și modestă! Am fost crescută cu respect față de semeni și multă iubire, fiind mezina familiei!

În prezent pe lângă școală, îmi dedic o mare parte din timpul liber Forumului German, unde practic dansuri populare germane și încerc să mă implic cât mai mult în dezvoltarea și promovarea acestuia, învățându-i și pe copii mai mici să înțeleagă mișcările și tradiția acestui dans!

-Ce te-a determinat să participi la concursul de frumusețe Miss Sântana?

- M-am decis să particip la Miss Sântana, pentru că am fost încurajată și susținută atât de familie cât și de colegii mei de la Forumul German și fiind convinsă că o experiență nouă va fi mereu binevenită!

-Care crezi că a fost atuuul tău cu care ai câștigat Miss Sântana?

Recunosc că nu sunt o persoană modestă, de aceea afirm cu sinceritate că frumusețea, naturalețea și înălțimea au fost atuurile mele! Pe lângă faptul că sunt o persoană perspicace și îndrăzneată, cred că, curajul a fost cea mai importantă calitate!

Recomand tuturor fetelor înainte de a se gândi dacă sunt frumoase sau în standarde pentru a participa la un concurs de Miss, să aibă curaj, și visele li se vor îndeplini!

-Ce înseamnă Sântana pentru tine?

- Pentru mine Sântana înseamnă tot, aici m-am născut, aici e familia mea, prietenii mei, școală, amintirile și cu siguranță chiar dacă drumul vieții mă va purta spre alte locuri mă voi întoarce mereu aici cu drag.

Și pentru că mie așa de dragă Sântana, am decis să mă implic și la Forumul German, pentru că de fapt prin acesta se duce mai departe o parte din tradiția Sântanei noastre dragi, care în vremurile de demult a fost o frumoasă colonie germană, și îmi doresc din suflet ca aceste dansuri și obiceiuri nemțești să nu se piardă!

-Ce hobby-uri ai?

- Hobby-urile mele sunt diverse, în funcție de starea de spirit și disponibilitate, îmi place să desenez și să pictez, să merg cu bicicleta, ador să dansez și în viitor aș vrea să fac un curs de make-up și să continui cu modelingul.

-Mulțumesc pentru timpul acordat, în final vrei să le transmii un mesaj cititorilor noștri?

- Îndrăzniți să visați, aveți încredere în voi și munciți cât de mult puteți ca să ajungeți acolo unde vă doriți, nimic nu este imposibil!

Ștefan Hell - un nou premiu -

Ștefan Hell, laureatul Nobel pentru chimie în anul 2014, a fost premiat în 18 iunie 2022 cu Ordinul de Merit pentru Științe și Arte de către Ministerul de Stat al Culturii și Media din Germania. Asociația Artiștilor și Savanților a fost fondată în 1842 de regele prusac Friedrich Wilhelm al IV-lea, iar a fi ales în acest ordin este una dintre cele mai înalte

onoruri pe care o omenie de știință sau artiștii din Germania le pot primi. Până în prezent au primit acest premiu 39 de personalități germane și 38 străine, inclusiv 15 laureați ai Premiului Nobel. Felicitări domnului Ștefan Hell, care prin premiile primite onorează localitatea în care s-a născut.

Josef Lutz

Știați că... pe 29 iulie am sărbătorit Ziua Imnului Național?

Ziua imnului național al României - „Deșteaptă-te române!” simbol al unității Revoluției Române de la 1848 - este sărbătorită în fiecare an la 29 iulie, dată la care, în anul 1848, „Deșteaptă-te române!” a fost cântat pentru prima dată oficial în Parcul Zăvoi din Râmnicu Vâlcea.

Versurile imnului național aparțin lui Andrei Mureșanu (1816-1863), poet de factură romantică, ziarist, traducător, un adevărat tribun al epocii marcate de Revoluția de la 1848.

Muzica a fost compusă de Anton Pann (1796-1854), poet și etnograf, om de mare cultură, cântăreț și autor de manuale de muzică.

Ziua imnului național al României a fost instituită în anul 1998, prin Legea nr. 99/1998, care prevede că această zi va fi marcată de către autoritățile publice și de către celelalte instituții ale statului, prin organizarea unor programe și manifestări cultural-educative cu caracter evocator și științific, în spiritul tradițiilor poporului român, precum și prin ceremonii militare specifice, organizate în cadrul unităților Ministerului Apărării Naționale și ale Ministerului de Interne.

Asociația Valores

În data de 29 iulie, la pizzeria Primo Ristorante s-a desfășurat a treia adunare generală din România a Asociației Values, asociație înființată în decembrie 2001 și condusă de către domnul Johann Kerner. În cei 21 de ani de activitate Asociația Values s-a implicat în diverse acțiuni de susținere a școlilor și a comunității locale în plan social, umanitar și cultural. Din toamna anului 1998 până la înființarea acestei asociații, de transporturile umanitare s-a ocupat domnul Jo-

hann Kerner, ca persoană privată, cu sprijinul multor prieteni și concetățeni din Germania. Dintre ultimele acțiuni amintim doar că Johann Kerner a organizat donarea unei mașini de pompieri către SVSU Sântana și a avut inițiativa

pentru reînființarea fanfarei Lambert Steiner. Tot dumnealui a contribuit esențial la dotarea acesteia cu instrumente muzicale și împreună cu domnul Josef Lutz (sântănean de origine), vicepresedintele asociației St. Gerhards-Werk Stuttgart, a

facilitat și organizat deplasările formației cu diferite ocazii în Germania și în alte țări din Europa, inclusiv în capitala Europei- Bruxelles. Domnul Johann Kerner a primit în 1 august 2014 titlul de „cetățean de onoare” a orașului Sântana.

Căsătoriile lunii IULIE 2022

RĂUȚ ROMEO-EMANUEL și CHIȘ ANA-MARIA
DAVID MARIUS-IONEL și DEAC SIMONA
COLOMPAR MIKHAEL-IANI și CIURAR ADRIANA
BALINT ANDREI-CLAUDIU și MOLDOVAN RALUCA-VALERIA
BLIDIȘEL FLORIN-ALIN și HÂRCĂIAN DENISA-IOANA
SCUNDEA CORNEL-COSMIN și DUMITREAN ANAMARIA
VĂLAN CRISTIAN-FLORIN și ANGHEL GEORGIANA-IOANA
DANCIU IULIAN și RUS MIHAELA

Luna precedentă au fost oficiate la Primăria Orașului Sântana căsătoriile unor noi cupluri sântăne, care au hotărât să își unească destinele.

Îi felicit pentru decizia luată, dorindu-le din inimă acestor noi familii să aibă parte doar de zile fericite, pline de bucurie.

CASĂ DE PIATRĂ!

Primar, Daniel Tomuța

CARICATURA LUNII

TELEFOANE UTILE

Pentru probleme legate de distribuția apei potabile vă rugăm să vă adresați către

Uzina de Apă Sântana:

0257 - 462138

sau Compania de Apă:

0372-782686

Pentru probleme în alimentarea cu energie electrică și avarii curent:

Enel Distribuție Banat

0800 070 444

Pentru probleme la gaz

E-ON Gaz

0800 800 928

Pentru becuri stradale arse

Primărie

0357-100 074

Pompieri 112

sau Primărie 0357-100 076

Asistență Socială

0357-100 078

Canalizare dispecerat

0257.234 883

COMEMORĂRI

CÂRSTEA GEORGE
MAGDA GHEORGHE
BARBASU MARIA
FARCAȘ MARIA

FARCAȘ SÎNZIANA
PUSZTAI IOAN
MOISI DUMITRU
TOC ZENA
MATEIU NICOLAIE

Aducem un pios omagiu celor trecuți la cele veșnice în luna precedentă.

Dumnezeu să-i aibă în pază și să le odihnească sufletele.

Primar, Daniel Tomuța

Din activitatea Consiliului Local

Consiliul local al Orașului Sântana s-a întrunit în ședință extraordinară în data de 07.07.2022, având pe ordinea de zi următoarele:

1. Proiect de hotărâre privind rectificarea bugetului local al Orașului Sântana pentru anul 2022- inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisia 1

2. Proiect de hotărâre privind actualizarea devizului general, a indicatorilor tehnico-economici a obiectivului de investiții „Reabilitare și modernizare școala generală Sfânta Ana, corp str. Muncii nr. 56, Oraș Sântana, Județul Arad „- inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisia 1

3. Proiect de hotărâre privind actualizarea cofinanțării obiectivului de investiții „Reabilitare și modernizare școala generală Sfânta Ana, corp str. Muncii nr. 56, Oraș Sântana, Județul Arad” - inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisia 1

4. Proiect de hotărâre privind actualizarea devizului general rest de executat al obiectivului de investiții „Reabilitare și modernizare școala generală Sfânta Ana, corp str. Muncii nr. 56, Oraș Sântana, Județul Arad „- inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisia 1

Consiliul local al Orașului Sântana s-a întrunit în ședință ordinară în data de 21.07.2022, având pe ordinea de zi următoarele:

1. Proiect de hotărâre privind atribuirea în folosință gratuită a unei parcele de 400 mp. Către Oltean Nicoleta în vederea construirii unei locuințe în condițiile legii 15/2003- inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisia 1

2. Proiect de hotărâre privind instituirea taxei speciale de salubritate și aprobarea cuantumului pentru perioada 01.01.2022-31.12.2022- inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisia 1

3. Proiect de hotărâre privind trecerea în proprietate privată a Orașului Sântana a terenului intravilan situat în Oraș Sântana, evidențiat în CF NR. 306552 Sântana, TOP:59 Sântana, în suprafață de 461 mp- inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisia 1

4. Proiect de hotărâre privind aprobarea studiului de fezabilitate, a devizului general parte componentă a studiului de fezabilitate, respectiv indicatorii tehnico-economici

ai obiectivului de investiții „Construire centru cultural - proiect tip - varianta V2, combustibil gaz, localitatea Sântana, str. Muncii, 120A, Județul Arad”- inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisia 1

5. Proiect de hotărâre privind aprobarea studiului de fezabilitate, a devizului general parte componentă a studiului de fezabilitate, respectiv indicatorii tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Construire baza sportivă tip I str. Mihai viteazul, Oras Sântana, Jud. Arad”- inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisia 1

6. Proiect de hotărâre privind actualizarea devizului general, a indicatorilor tehnico-economici a obiectivului de investiții „Reabilitare strada Cloșca și amenajare sens giratoriu intersecție strada Cloșca cu strada Mihai Viteazul, Oraș Sântana”- inițiator Tomuța Daniel Sorin comisia 1

7. Proiect de hotărâre privind rectificarea bugetului local al Orașului Sântana pentru anul 2022 - inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisia 1

8. Proiect de hotărâre privind încheierea unui accord de colaborare între asociația de vanatoare Jager Club Arad, gestionarul fondului cinegetic nr. 14 Andrei Șaguna și Consiliul Local al Orașului Sântana- inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisa 2

9. Proiect de hotărâre privind încheierea unui accord de colaborare între AJVPS Arad gestionarul fondului cinegetic și Consiliul Local al Orașului Sântana și Consiliul Local al Orașului Sântana- inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisa 2

10. Proiect de hotărâre privind încheierea unui acord de colaborare între asociația vânătorilor și pescarilor sportivi Poiana Dealului Tauț și Consiliul Local al Orașului Sântana - inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisa 2

11. DIVERSE

SUPLIMENTARE ORDINE DE ZI:

1. Proiect de hotărâre privind încheierea unui acord de colaborare între AJVPS Crișana gestionarul fondului cinegetic 28 Nădab și Consiliul Local al Orașului Sântana - inițiator Tomuța Daniel Sorin, comisa 2

Primăria Orașului Sântana

Colectare materiale textile

Stimați cetățeni!

Vă reamintim că Primăria Orașului Sântana continuă preluarea materialelor textile de tipul, îmbrăcăminte și încălțăminte, lenjerie de pat, fețe de masă, pături, jucării din material textil, indiferent de starea acestora (intacte sau rupte).

Preluarea textilelor se face la sediul Primăriei Sântana, str. Muncii, nr. 120A, de luni până joi în intervalul orar 08:00 – 16:00 și vineri între orele 08:00- 14:00, doar dacă sunt livrate în saci.

Pentru informații suplimentare sunați la nr. de telefon 0733037830 - Blidar Laurențiu

Primăria Orașului Sântana

Incendii pe străzile Crinului și Trandafirului

În data de 27.07.2022, am intervenit pe strada Trandafirilor pentru lichidarea unui incendiu de vegetație uscată, care urma să distrugă și imobilele din apropiere. Focul a fost lichidat cu promptitudine de SVSU Sântana, înainte să producă distrugerile la locuințe.

În data de 28.07.2022, SVSU Sântana a lichidat incendiul de vegetație uscată pe strada Crinului, din păcate o latrină cu o vârstă venerabilă

nu a mai putut fi salvată, focul nu a produs pagube la imobilele aflate în vecinătate.

SVSU Sântana

Anunț Public de participare

Primăria Orașului Sântana
Strada Muncii, Nr. 120A, Cod
poștal 317280
Telefon: 0357/100074;
Fax: 0357/100075
www.primariasantana.ro
e-mail: contact@primariasantana.ro

Informații generale privind autoritatea contractantă, în special denumirea, codul fiscal, adresa, numărul de telefon, telefax și/sau adresa de e-mail ale persoanei de contact: Oraș Sântana, strada Muncii, nr. 120A, Sântana, județul Arad, telefon 0357100074, fax 0357100075, email: contact@primariasantana.ro.

Conform anunțului publicat în Monitorul Oficial al României partea a VI-a nr. 153/10.08.2022, Orașul Sântana invită persoanele fizice și juridice fără scop patrimonial, respectiv asociațiile și fundațiile constituite conform legii care îndeplinesc condițiile prevăzute de Legea 350/2005, să depună ofertă în scopul atribuirii contractelor de finanțare nerambursabilă, pentru domeniul SPORT.

Procedura aplicată pentru atribuirea contractelor de finanțare nerambursabilă a proiectelor din domeniul SPORT, este prevăzută de art. 6 din Legea 350/2005, privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități non-profit de interes general.

Sursa de finanțare a contractelor și valoarea: bugetul local, 30.000 lei pentru domeniul SPORT.

Durata proiectelor: până la 31.12.2022

Atribuirea contractelor de finanțare se va face în ordinea punctajului total obținut de către fiecare solicitant și în limita bugetului alocat.

Perioada depunerii documentațiilor: 11.08.2022 - 12.09.2022

Data limită de depunere a propunerilor de proiect: 12.09.2022, ora 12⁰⁰

Perioada evaluării propunerilor de proiect: 13.09.2022-15.09.2022

Comunicarea rezultatelor pe site-ul instituției: 16.09.2022

Termen de depunere a contestațiilor: din 19.09.2022-23.09.2022

Soluționare contestații: în maximum 5 zile lucrătoare de la data expirării termenului pentru depunerea contestațiilor.

Atribuirea contractelor de finanțare: după soluționarea contestațiilor.

Adresa de depunere a documentației: la sediul instituției - Oraș Sântana, str. Muncii, nr.120A.

Documentația se va depune în plic închis ce va avea menționat denumirea solicitantului și aria tematică (direcția de finanțare).

În vederea obținerii Metodologiei pentru atribuirea contractelor de finanțare nerambursabilă (Documentația pentru elaborarea și prezentarea propunerii de proiect și Formularul de finanțare) - specifică pentru direcția de finanțare, după caz, precum și pentru alte detalii suplimentare, puteți consulta

site-ul primăriei: <https://www.primariasantana.ro/ro/comnartimente/directia-economica/serviciul-buget/finantari-nerambursabile-din-fonduri-publice/metodologie-atribuire-contracte/>. sau la telefon 0357100074.

Primăria Orașului Sântana

Atenție la incendii !

Pentru informarea populației, reamintim câteva reguli ce trebuie respectate în perioada de recoltare, la igienizarea terenurilor și utilizarea focului deschis:

- este interzis fumatul pe utilajele și mașinile agricole când se execută recoltarea cerealelor;
- înainte de a intra în campania de recoltare tractoarele, combinele și celelalte mașini agricole folosite la recoltarea și transportul cerealelor, vor fi revizuite din timp, înlăturându-se toate defecțiunile care ar putea produce incendii;

- asigurarea rezervelor de apă pentru incendiu și verificarea zilnică a situației existente;

- fiecare mașină va fi dotată cu mijloace de primă intervenție (stingătoare, bidoane cu apă, lopeți, mătură de nuiele);

- existența a 1-2 pluguri sau discuri și mijloace de tractare a acestora;

- în perioadele de caniculă și secetă prelungită sau pe timp de vânt, arderea miriștilor este interzisă;

- arderea se execută în locuri care nu permit propagarea focului la fondul forestier/construcții și care să nu afecteze rețelele electrice, de comunicații, conductele de transport a gazelor naturale, produsele petroliere ori alte bunuri materiale combustibile, asigurându-se supravegherea permanentă a arderii, precum și stingerea jarului după terminarea activității;

- parcelarea miriștii în suprafețe de maxim 10 hectare, prin fâșii arate;

- desfășurarea arderii numai pe timp de zi și asigurarea până la finalizarea arderii a personalului de supraveghere și stingere a eventualelor incendii;

- în cazul suprafețelor de ardere mai mici de 5 hectare se vor asigura substanțele și mijloacele de stingere necesare, iar pentru suprafețe mai mari de 5 hectare se va asigura prezența unui plug, a unei cisterne cu apă, a mijloacelor de tractare și a personalului de deservire;

- arderea miriștii, a vegetației uscate, și a resturilor vegetale se execută numai după obținerea permisului de lucru cu focul;

În acest sens pentru prevenirea incendiilor la recoltarea păioaselor vă indicăm următoarele măsuri cu caracter obligatoriu:

Temperaturile extrem de ridicate și gradul de umiditate al vegetației scăzut sunt factori care favorizează izbucnirea și propagarea rapidă a flăcărilor.

Astfel principalele măsuri de prevenire a incendiilor la recoltarea păioaselor și în depozitele de furaje:

- izolarea lanurilor față de drumurile, pădurile și căile ferate care le înconjoară, cu fâșii arate cu o lățime de min. 20 m;

- marcarea cu indicatoare de interzicere și avertizare a suprafețelor de teren cultivate cu cereale păioase;

- parcelarea suprafețelor mari de teren cultivate cu cereale păioase, astfel încât să nu se producă propagarea incendiilor la celelalte suprafețe cultivate;

- direcția de recoltare a combinelor va fi inversă direcției vântului predominant;

- strângerea în maximum 1-2 zile a paielor rezultate în urma recoltării cerealelor;

- parcare mașinilor pe câmp se va face la o distanță de cel puțin 100 m față de lanurile nerecoltate;

- se vor stabili și dota locurile pentru fumat amenajate premergător începerii recoltării;

- este interzis fumatul pe utilajele și mașinile agricole când se execută recoltarea cerealelor;

- în perioada de recoltare a cerealelor aprinderea focurilor pentru arderea miriștilor și a vegetației us-

cate este interzisă;

- lucrările de reparații executate pe câmp, la mașinile agricole, precum și cele de alimentare cu carburanți și lubrefianți se vor face în locurile special amenajate, la o distanță de cel puțin 100 m față de suprafețele de pe care nu s-au recoltat cerealele.

- amplasarea depozitelor de furaje și plante tehnice se va face la distanțe de siguranță, astfel încât eventualele incendii produse la acestea să nu periclitze vecinătățile (cât mai departe de casă, bucătăria de vară, cuptoare, magazii etc.);

- terenul afectat depozitului de furaje se va împrejmuia, și se va curăța de vegetația uscată, mărăcini sau arbuști, pentru a elibera accesul către o sursă de apă;

- de reținut că în cazul în care temperatura se ridică la 45 - 55 grade Celsius, fânul, lucerna și trifoiul prezintă pericol de autoîncălzire accentuată și auto-aprindere.

Cauzele principale de izbucnire a unor incendii în lanuri sunt următoarele: fumatul, focul deschis, iluminatul cu flacăra deschisă, acțiunea intenționată, neinstruirea personalului care participă la lucrările de recoltare, etc.

Multe din incendiile sunt cauzate de mașinile agricole (tractoare, combine, prese de balotat paie, autocamioane) folosite pentru recoltare, prin următoarele împrejurări:

- scânteele care ies din țevile de eșapament datorită neprotejării acestora cu parascântei;

- căldura degajată de motoarele utilajelor agricole când acestea vin în contact direct cu paiete sau pleava;

- căldura degajată de supraîncălzirea lagărelor;

- căldura de frecare dintre diferitele piese ale mașinilor care nu sunt asamblate și reglate corect;

- căldura degajată la patinarea curelelor de transmisie;

- executarea unor lucrări de reparații și întreținere a utilajelor agricole în lan, lucrări care presupun utilizarea focului deschis, suduri, etc.;

- utilizarea instalațiilor electrice improvizate pe mașinile agricole;

- scurgerile de lichide combustibile datorate neetanșeităților (carburanți, lubrefianți);

- supraîncălzirea motoarelor mașinilor agricole datorită nefuncționării corespunzătoare a sistemelor de răcire;

- alimentarea în lan cu carburanți a utilajelor agricole, staționarea utilajelor agricole în lan cu motoarele pornite.

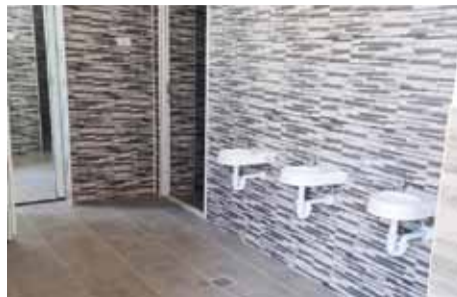
- inexistența sistemelor de legare la pământ a combinelor pentru scurgerea energiei electrostatice.

În cazul producerii unor evenimente nefericite va rugăm să apelăm de urgență numărul unic 112 sau cel al Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență Sântana 0747045502, pentru a reduce pagubele produse de incendii

SVSU Sântana

10 ani de administrație- Sântana- un oraș dinamic!

Se pregătesc școlile pentru noul an școlar

Înainte de începerea anului școlar ne-am interesat care este stadiul lucrărilor de reabilitare în cele două clădiri aflate în lucru, respectiv școala cu predare în limba germană și școala de pe strada Unirii.

Școala cu clasele I-IV de pe strada Unirii nr. 3.

A beneficiat de o reabilitare totală. Așa cum spunea domnul primar, Daniel Tomuța: au rămas neschimbate doar cărămizile din pereți, în rest, de la podea la acoperiș a fost schimbat totul: tencuiala, clasele, grupurile sanitare, gardul, curtea, sistemul de încălzire. Toate încăperile au fost dotate inclusiv cu aparate de aer condiționat. S-a amenajat un nou spațiu de joacă și un teren pentru minifotbal. Este o școală nouă! Se așteaptă încă achiziția mobilierului școlar, pentru care, din cauza scumpirilor repetate, au fost alocate fonduri suplimentare.

Școala cu predare în limba germană.

Au fost refăcute acoperișul, clasele, grupurile sanitare, holul, încălzirea,

circuitele electrice, spațiul de joacă. Din lipsă de bani, constructorul însă pare că s-a împotmolit la final, deși, la insistența domnului primar, au promis că vor finaliza până la începutul anului școlar.

Primăria Orașului Sântana

A fost semnat contractul de finanțare al celui mai mare proiect european accesat de Primărie

Sistem centralizat de furnizare a energiei termice, utilizând energie geotermală în Orașul Sântana, proiect finanțat prin Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM).

Prin prezentul proiect se va executa construcția unei centrale noi, dotarea cu instalații și echipamente performante, realizarea a doua foraje de extracție, construcția conductei de transport și realizarea unei rețele de distribuție a energiei termice.

Cosumatorii propuși sunt Primă-

ria Orașului Sântana, Școala Generală Sfânta Ana și Liceul Tehnologic Ștefan Hell.

Valoarea totală a contractului de finanțare este de 28.160.582,88 lei și a fost semnat în data de 16.08.2022.

Proiectul propus spre realizare prin intermediul activităților prevăzute a se realiza, constituie primul pas pentru a pregăti un plan de construcție a unui ștrand termal.

*Compartiment
- Proiecte Europene*

Lună de lună se lucrează pentru modernizarea orașului

Canalizare 1 mai

Extinderea canalizării pe a doua jumătate a străzii 1 Mai vor fi reluate după construcția unei stații de pompare a apelor uzate, necesară pentru că nivelul străzii este mai jos decât cota de scurgere gravitațională a apei din prima jumătate a străzii.

Blocuri

Aflăm de la primarul Daniel Tomuța că pe lângă cele trei blocuri aflate deja în construcție, primăria pregătește un proiect pentru construcția a două blocuri pentru tineri specialiști. Acestea urmează să fie ridicate în aceeași zonă, proiectul în valoare de 1.682,420 Euro depunere pentru finanțare prin PNRR.

Creșă

Se așteaptă semnarea contractului pentru construirea primei creșe din oraș. Terenul propus inițial, respectiv fosta casa de copii din oraș, nu a întrunit condițiile cerute de proiectant și prin urmare s-a alocat o parcelă de 5.500 mp, situată în zona Bornăzăl, adiacentă străzii Unirii în zona noului cartier rezidențial.

Asfaltări

Urmează să intre în proces de modernizare străzile Nucului, Romanței, Ana Ipătescu, Alexandru Ioan Cuza, străzi pe care s-au încheiat lucrările de extindere a canalizării. Pe strada Nucului, lângă cimitirul ortodox Sântana, va fi amenajată și o parcare laterală.

Proiecte noi care au primit finanțare

Trebuie spus că, după Consiliul Județean, orașul Sântana a reușit să obțină cele mai mari fonduri din PNI ANGHEL SALIGNY. Cele două proiecte mari care urmează să intre în lucru sunt: Extinderea rețelei de apă potabilă în satul Caporal Alexa, valoare : 6.704,748,00 LEI și reabilitarea drumurilor județene care tranzitează

orașul, respectiv strada Muncii (DJ 791) și strada M. Viteazul-Rodnei (DJ 792C). (valoare 25.000.000) Proiectul de reabilitare a acestor două străzi cuprinde nu doar turnarea unui nou covor asfaltic ci refacerea întregii structuri rutiere începând de la fundație.

Proiect în evaluare

După asfaltarea străzilor, cel mai așteptat proiect de infrastructură pentru cetățenii din Caporal Alexa este introducerea gazului. Proiectul în valoare de 12.482.937.08 LEI este în evaluare, dar avem toate motivele să credem că va primi finanțare.

Modernizarea iluminatului public

Între atâtea alte mari realizări, modernizarea iluminatului public este aproape trecută cu vederea, deși prin impementarea acestui proiect se vor face reduceri de milioane de lei a facturilor publice de energie, bani care pot finanța alte investiții de dezvoltare

Primăria Orașului Sântana

Din activitatea Prest Com

Societatea de gospodărire aflată sub autoritatea Consiliului Local Sântana a realizat în luna august următoarele lucrări:

- Lucrări de reparații trotuare pe strada Rodnei colț cu strada Păltinișului și pe strada Muncii în zona centrală s-au amenajat și trotuare din pavaj.

- Lucrări de reparații în interiorul a trei săli de clasă la Liceul Tehnologic "Ștefan Hell".

- Lucrări de întreținere spații verzi în Orașul Sântana și în satul aparținător Caporal Alexa.

Primăria Orașului Sântana

